

Evelina Oprina

Ioan Gârbuleț

**Legea nr. 138/2014 pentru modificarea
și completarea Codului de procedură civilă**

OPRINA, EVELINA

▣ **Activitate profesională:** Este judecător din anul 2004, în prezent fiind președintele Tribunalului Ilfov. De asemenea, este profesor universitar doctor la Facultatea de Științe Juridice și Administrative din cadrul Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din București, la disciplina Drept procesual civil și la Masteratul „Carieră Judiciară” din cadrul aceleiași universități, la disciplina Drept execuțional civil. A participat la elaborarea Proiectului de Lege pentru punerea în aplicare a noului Cod de procedură civilă. Este redactorul-șef al Revistei române de executare silită, coordonator al Colecției „Noul Cod de procedură civilă”, editată de Editura Universul Juridic, lector la Centrul Național de Pregătire și Perfecționare al Executorilor Judecătorești și cercetător asociat în cadrul Centrului de Studii de Drept European al Institutului de Cercetări Juridice „Andrei Rădulescu” al Academiei Române. A publicat numeroase lucrări și studii în domeniul dreptului procesual civil, dintre care amintim: „Tratat teoretic și practic de executare silită”, vol. I-II, monografia „Executarea silită în procesul civil”, lucrare ce a cunoscut patru ediții, „Participanții la procesul civil” și „Instituții de drept procesual civil”. A mai publicat peste 50 de articole, studii, note și comentarii în diferite reviste de specialitate juridică. A participat și a susținut numeroase conferințe interne și internaționale în domeniul dreptului procesual civil.

▣ **Premii:** Premiul „I.L. Georgescu” în anul 2013, acordat de către Uniunea Juriștilor din România pentru lucrarea „Tratat teoretic și practic de executare silită”, vol. I-II, Ed. Universul Juridic, 2013; Premiul „Istrate Micescu” în anul 2005, acordat pentru lucrarea „Participanții la procesul civil”; Premiul „Savelly Zilberstein” pentru cel mai bun studiu publicat în Revista română de executare silită în anul 2011.

GÂRBULEȚ, IOAN

▣ **Activitate profesională:** Este judecător din anul 1996, în prezent fiind inspector judiciar la Inspekția Judiciară din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Este doctor în drept și membru în colegiul de redacție al Revistei române de executare silită. A fost vicepreședintele Curții de Apel Tg. Mureș, inspector în cadrul Corpului de control al ministrului justiției și lector la Centrul Național de Pregătire și Perfecționare a Executorilor Judecătorești. A publicat, în calitate de autor, coautor sau coordonator, 15 lucrări de specialitate în domeniul dreptului și aproximativ 80 de articole, studii, note și comentarii în diferite reviste de specialitate și pe diverse site-uri juridice. A participat și a susținut mai multe conferințe interne și internaționale în domeniul executării silite și al dreptului penal.

▣ **Premii:** Premiul „I.L. Georgescu” pentru anul 2013, acordat de către Uniunea Juriștilor din România pentru lucrarea „Tratat teoretic și practic de executare silită”, vol. I-II, Ed. Universul Juridic, 2013, și Premiul „Savelly Zilberstein” pentru cel mai bun studiu publicat în Revista română de executare silită în anul 2010.

Evelina Oprina

Ioan Gârbuleț

**Legea nr. 138/2014
pentru modificarea și completarea
Codului de procedură civilă**

**Modificările aduse executării silite
conform Codului de procedură civilă
republicat**

- Comentarii pe articole
- Modele orientative de acte

Universul Juridic
București
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA
UNUIA DINTRE AUTORI ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI,
APPLICATE PE INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OPRINA, EVELINA

Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă : modificările aduse executării silite conform Codului de procedură civilă republicat / Evelina Oprina, Ioan Gârbuleț. - București : Universul Juridic, 2015

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-504-9

I. Gârbuleț, Ioan

347(498)

REDAȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE:

fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri

alin.	alineat
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
C. Ap.	Curtea de Apel
C. civ.	Codul civil
C. Jud.	Revista „Curierul Judiciar” – serie nouă
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție a României
JSC	Jurisprudența Secției civile
dec.	decizia
Dreptul	Revista „Dreptul” – serie nouă
ed.	ediție
Ed.	Editura
etc.	et caetera („și celelalte”)
H.G.	Hotărârea Guvernului României
<i>ibidem</i>	în același loc
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a.	nota autorului
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pp.	paginile
pct.	punctul
RRES	Revista română de executare silită
RRDP	Revista română de drept privat
s. civ. propr. int.	secția civilă și de proprietate intelectuală
s. com.	secția comercială
s.n.	sublinierea noastră
ș.a.	și alții (altele)
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele
vol.	volumul

Art. I

ART. 450 alin. (3)

Art. 450. Suspendarea executării provizorii

(3) Cererea de suspendare se va judeca de către instanța de apel. Dispozițiile art. 719 alin. (6) [art. 718 alin. (6) în forma avută înainte de republicarea Codului¹ – n.a.] sunt aplicabile. Încheierea dată asupra cererii de suspendare este supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea atacată.

Reglementarea anterioară din Legea nr. 134/2010

▼ **Art. 450. Suspendarea executării provizorii**

(3) Cererea de suspendare se va judeca de către instanța de apel. Dispozițiile art. 718 alin. (6) sunt aplicabile.

Comentarii

1. Completarea adusă alin. (3) al textului vizează regimul juridic al încheierii pronunțate asupra cererii de suspendare, în sensul că aceasta va fi supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea atacată.

În forma anterioară a Codului de procedură civilă, alin. (3) nu cuprindea niciun fel de referire specială la calea de atac posibil a fi exercitată împotriva încheierii date asupra cererii de suspendare, ceea ce atrăgea, în condițiile art. 719 alin. (6) C. pr. civ. [art. 718 alin. (6) în forma avută înainte de republicarea Codului], text la care se face trimitere, soluția vizând incidența separată exclusiv a căii de atac a apelului în termen de 5 zile de la pronunțare pentru partea prezentă, respectiv de la comunicare pentru cea lipsă.

¹ Legea nr. 134/2010 a fost republicată în M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015.

Legea nr. 138/2014

O asemenea soluție însă s-a dovedit a prezenta un important neajuns practic, având în vedere că, în cazurile în care încheierea dată asupra suspendării era pronunțată de curtea de apel, calea de atac a apelului urma a fi îndreptată la Înalta Curte de Casație și Justiție, care, potrivit dispozițiilor art. 97 C. pr. civ. și art. 21-27 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, nu soluționează asemenea căi de atac. Prin urmare, în considerarea acestui aspect, au existat unele opinii în practică potrivit cărora, în ipoteza anterior menționată, încheierea dată asupra suspendării era pronunțată fără cale de atac, precum și alte opinii conform cărora dispozițiile vizând calea de atac urmau a fi interpretate în sensul că aceasta era recursul. În argumentarea acestei din urmă păreri, s-a arătat că legiuitorul a recunoscut părții interesate o cale de atac, și cum Înalta Curte de Casație și Justiție nu soluționează apeluri, înseamnă că trebuie acceptat că, în asemenea cazuri, calea de atac este recursul.

2. Cu toate acestea, prin completarea adusă de Legea nr. 138/2014 nu se elimină această dispoziție neîndestulătoare, astfel încât, în ipoteza menționată, dacă hotărârea atacată, pronunțată în primă instanță de tribunal, este susceptibilă de apel, curtea de apel soluționând atât calea de atac a apelului, cât și o eventuală cerere de suspendare a executării provizorii a hotărârii de primă instanță, va pronunța asupra acesteia din urmă o încheiere susceptibilă de a fi atacată cu apel, întocmai ca și hotărârea atacată.

Prin urmare, apreciem că, într-o asemenea ipoteză, calea de atac ce trebuie recunoscută este recursul, având în vedere, pe de o parte, considerentul că Înalta Curte de Casație și Justiție nu soluționează apeluri și, pe de altă parte, că din reglementarea legală rezultă cu prisosință că legiuitorul a prevăzut în toate cazurile posibilitatea exercitării unei căi de atac împotriva soluției pe care o cuprinde încheierea dată asupra cererii de suspendare, singurul argument că instanța supremă nu rezolvă apeluri nefiind suficient în a elimina o astfel de cale de atac.

Așadar, soluția contrară care ar suprima posibilitatea exercitării unui control de către o instanță ierarhic superioară asupra soluției date suspendării în condițiile în care instanța de apel este curtea de apel, în vreme ce un asemenea exercițiu judiciar este îngăduit în situațiile în care instanța de apel este tribunalul, nu se justifică, neavând o explicație rațională și logică, exercitarea controlului judiciar trebuind a fi determinată exclusiv de rațiuni care țin de necesitatea unei analize suplimentare asupra unei anumite problematici juridice ivite într-o cauză, și nicidecum în funcție de instanța care este competentă să judece din punct de vedere material calea de atac a apelului.

3. Soluția care s-ar fi justificat, în opinia noastră, a fi adoptată într-o asemenea situație viza recunoașterea căii de atac a apelului, ca regulă, iar în cazurile în care competența de soluționare a apelului ar fi aparținut Curții de Apel, calea de atac să fie recursul.

Soluția nu ar fi fost oricum nouă ori inedită în peisajul procesual civil, legiuitorul prevăzând o atare posibilitate prin chiar Legea nr. 138/2014, în procedura specială a ordonanței președințiale, în cazul art. 1.000 alin. (3) C. pr. civ. [art. 999 alin. (3) în forma avută înaintea de republicarea Codului], text care, în practică, a cunoscut același inconvenient ca și în cazul textului comentat.

4. Mai credem că este posibil ca legiuitorul să fi dorit să înlăture neajunsul cu care practica judiciară anterioară s-a confruntat, prin completarea textului în sensul ca încheierea dată asupra cererii de suspendare să fie supusă acelorași căi de atac ca și hotărârea pronunțată asupra apelului.

Suntem rezervați însă și față de o asemenea presupusă rezolvare ce ar fi fost găsită de legiuitor, întrucât cererea de suspendare a executării provizorii reprezintă un incident, o obiecție a părții apelante – de regulă debitoare – care surprinde în mod neașteptat și neplăcut creditorul, beneficiar al unei sentințe de primă instanță executorie, care se bucură de o independență procesuală intrinsecă și fără legătură cu cererea de

apel, decât sub aspectul raportului de determinare procesuală ivit prin aceea că o eventuală cerere de suspendare nu ar putea fi concepută în lipsa cererii principale de apel. În rest, nicio altă dependență relațională nu mai poate fi identificată față de cererea de apel, fiind în cel mai neîndoielnic mod un impediment procedural cu trăsături specifice și care se impune a fi cercetat și de o instanță de control judiciar sub aspectul soluției pe care o conține.

Este evident că legiuitorul are puterea suverană de a limita în anumite cazuri numărul gradelor de jurisdicție pe care le organizează la dispoziția celor interesați în a uza de ele, însă aceasta trebuie făcută numai în cazurile care au o justificare rezonabilă, și nicidecum nu trebuie fundamentată pe considerente legate de imposibilitatea instanței supreme de a soluționa apeluri.

Se evidențiază, de asemenea, în mod clar că recunoașterea unei căi de atac unui asemenea incident procedural, dincolo de o asemenea posibilitate față de hotărârea atacată cu apel, nu ar presupune confirmarea unei căi suplimentare de atac la dispoziția părților, întrucât o asemenea interpretare poate fi deja considerată desuetă în angrenajul noii legislații procesual civile, pe de o parte, și, pe de altă parte, respectiva cale de atac ar fi recunoscută exclusiv asupra soluției date incidentului procedural, iar nu însăși hotărârii de fond.

Așadar, o soluție care ar suprima posibilitatea exercitării unui control de către o instanță ierarhic superioară asupra soluției date suspendării în condițiile în care instanța de apel este curtea de apel, în vreme ce un asemenea demers judiciar este îngăduit în situațiile în care instanța de apel este tribunalul, nu s-ar justifica, considerentele arătate la pct. 2 rămânând valabile.

Reiterăm însă faptul că aprecierea critică din cuprinsul acestui punct este realizată doar la nivel imaginativ, prin raportare la o ipotetică soluție legislativă, în încercarea, pe de o parte, de a descifra intenția legiuitorului în modificarea adusă

textului, care, așa cum am arătat deja, nu servește practicii judiciare, neînlăturându-se neajunsul întâlnit deja în practică, și în condițiile în care orice eveniment legislativ ulterior presupune o îmbunătățire a normei juridice vizate și, pe de altă parte, în încercarea de evitare ulterioară a unei modificări în sensul celor presupuse de autori.

5. În privința termenului în care poate fi exercitată calea de atac împotriva încheierii date asupra suspendării, se constată că legiuitorul nu a reglementat în mod expres acest aspect, menționând doar că încheierea va fi supusă acelorași căi de atac ca și hotărârea atacată.

Rămâne, așadar, de stabilit ce se înțelege prin expresia „acelorași căi de atac ca și (...)”, respectiv dacă aceasta vizează atât felul căii de atac, cât și durata termenului în care ea poate fi exercitată ori numai felul căii de atac.

În ceea ce ne privește, apreciem că ori de câte ori legiuitorul a uzitat expresia „acelorași căi de atac ca și (...)”, a avut în vedere atât felul căii de atac ce poate fi exercitată, cât și durata termenului în care se poate apela la aceasta, întocmai ca și hotărârea cu care se realizează comparația. Prin noțiunea generică de „cale de atac” cu care operează textul se înțelege ansamblul elementelor care o configurează, și anume: fel, durata termenului de exercitare, precum și momentul de la care curge.

Trimiterea la dispozițiile art. 719 alin. (6) C. pr. civ. [art. 718 alin. (6) în forma avută înainte de republicarea Codului], menținută și ulterior completării aduse de Legea nr. 138/2014, se justifică a fi făcută exclusiv sub aspectul procedurii de soluționare a cererii de suspendare, care, în condițiile precitate, se face chiar și înaintea termenului fixat pentru soluționarea apelului și întotdeauna cu citarea părților¹. Mai menționăm că orice

¹ Pentru o soluție contrară, a se vedea G. Boroi, D.-N. Theohari, *Sinteza principalelor modificări și completări aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 138/2014*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. XI.